

Gemeentelijk armoedebeleid

Martijn Schut
Adviseur Stimulansz

'Armoede'

A photograph of a person sitting in a bathtub in a bathroom. The walls are covered in light-colored tiles, and there is a noticeable hole in the wall above the tub. The lighting is dim, and the overall appearance is one of neglect and poor living conditions.

Armoede is een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies zoals **inkomen**, maatschappelijke **participatie**, opleidingsniveau, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving. Het **toekomstperspectief** is een belangrijk onderscheidend kenmerk, vooral in situaties waarin niet of nauwelijks uitzicht is op werk of verandering van leefsituatie.

Gemeente: inwoners met inkomen tot ...% van het sociaal minimum

Armoede in Nederland

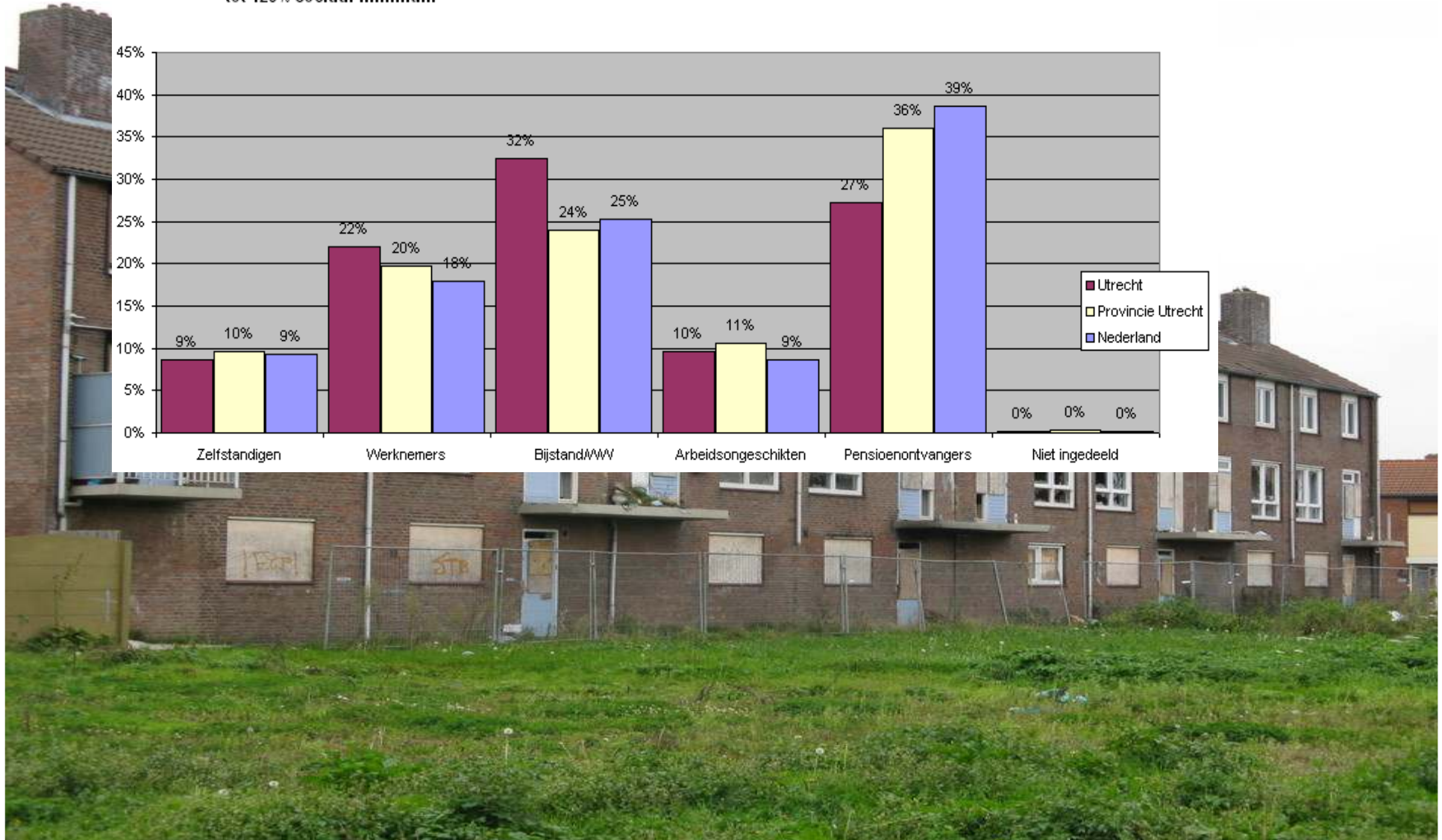
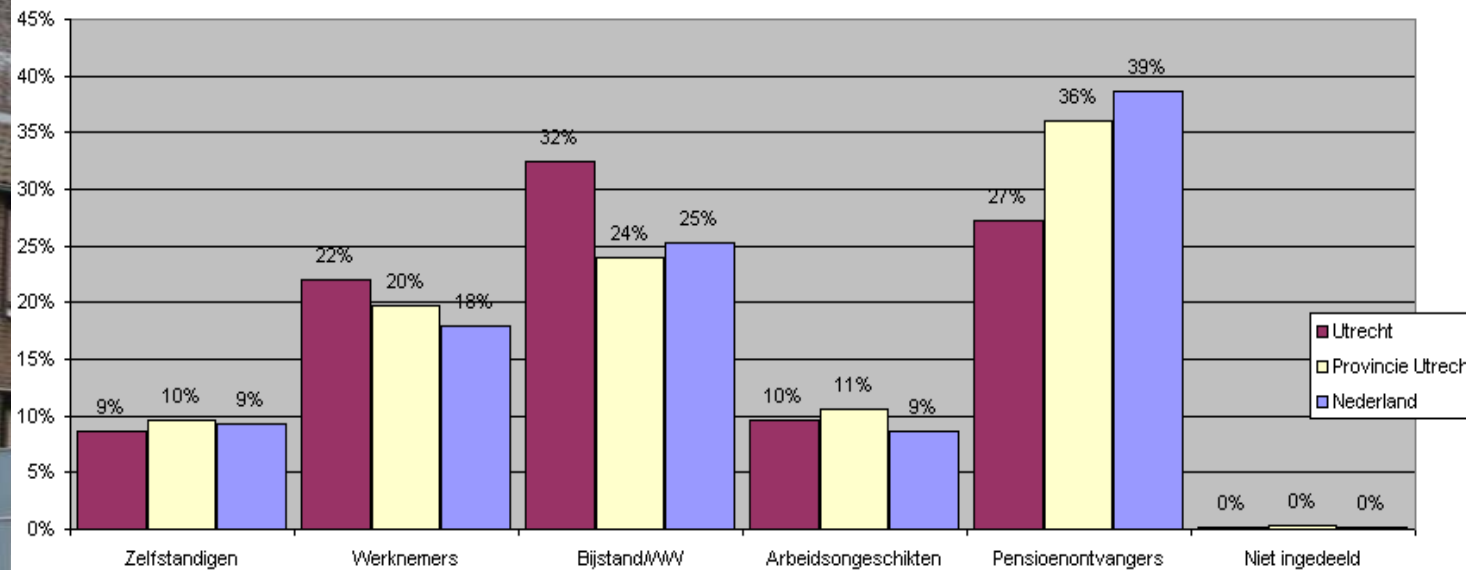
- 9% op of rond bijstandsniveau (Utrecht 10%)
- 13% heeft inkomen tot 120% bijstand (Utrecht 13%)
- 60% binnen drie jaar uit armoede
- Eenoudergezinnen, niet-westerse allochtonen, uitkeringsgerechtigden en zelfstandigen zijn risicogroepen
- Lage opleiding en laag inkomen > 12 jaar langer ziek en 3 tot 5 jaar korter leven

Doelgroepen in Utrecht

Aandeel van doelgroepen in de inkomenscategorie tot 120% sociaal minimum

Rijk versus gemeenten

Rijk: inkomensbeleid
Gemeenten: maatwerk

Bijzondere bijstand

Wanneer

- Bijzondere omstandigheden
- Noodzakelijk
- Daadwerkelijk gemaakt
- Geen voorliggende voorziening

Categoriaal

- Chronisch zieken en gehandicapten
- Ouderen
- Gezinnen met kinderen

Bijzondere bijstand

- Inkomensgrens (regeerakkoord: max. 110%)
- Vermogensgrens
- Drempelbedrag
- Geen uitsluiting op basis van inkomstenbron!

Gemeentelijke regelingen

- Bijzondere bijstand
- Declaratieregelingen en kortingspassen
- Langdurigheidstoeslag
- Collectieve zorgverzekering
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- Schuldhulpverlening
- Bijstand in natura
- Kinderparticipatie
- Regeling chronisch zieken, gehandicapten en ouderen
- Duurzame gebruiksgoederen
- WMO (?)

Schuldhulpverlening

Minnelijk traject (gemeente)
Wettelijk traject (Wsnp, rechtbank)

- Schuldregeling (sanering / bemiddeling)
- Budgetbeheer
- Budgetbegeleiding
- ‘Integrale’ aanpak
- Nieuwe doelgroepen
- Nieuwe wet
- Selectieve en gerichte schuldhulpverlening

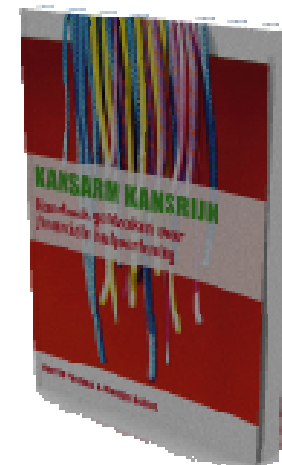
Overzicht regelingen voor lage inkomens

www.berekenuwrecht.nl

Kansarm Kansrijk
Handboek Geldzaken
voor financiële hulpverlening

Kabinetsplannen

- Maximering armoedebeleid
- Selectieve en gerichte schuldhulpverlening
- Bijstandsuitkering wordt vanaf 2012 in 20 jaar met 10% verlaagd
- Ombuigingen
- Bijstand op basis gezinsinkomen
- Sollicitatieplicht alleenstaande ouders met kinderen < 5 jaar

Keuzes en uitdagingen

- Activerend armoedebeleid
- Wederkerigheid
- Vergroten financiële zelfredzaamheid (preventie)
- Fondsen

Keuzes en uitdagingen

- Keuzevrijheid?
- Breed en generiek of gericht en op maat
- Outreachend?
- Inkomen of participatie

Keuzes en uitdagingen

Keuzes en uitdagingen

- Tweedehands?
- Drempelbedrag invoeren?
- Belonen en sanctioneren in schuldhelpverlening?

Redenen niet-gebruik

- Onwetendheid
- Denken niet in aanmerking te komen
- Drempel te hoog
- Schaamte

Biedt je hulp laagdrempelig aan...

Intermediaire organisaties

Afdeling Bbz
UWV
Afd. debiteuren
Werkgever
Achter-de-voordeur
Verzorgingshuis
Ouderenadviseur
GGD
Kerk
Politie
SVB
School
Sportvereniging
Moskee
Buurthuis
Energiebedrijf
Formulierenbrigade
Huisbezoek WMO
Thuiszorg
Voedselbank
Sociale dienst
Werkplein
Juridisch loket
Cliëntenraad
Belastingdienst
Achterstandswijk
AMW
Afd. schuldhulp
Buurtwerk
SW-bedrijf
Verslavingszorg
Kredietbank
Aldi
Woningcorporatie

Coördinatie en afstemming

- Samenvoegen van organisaties
- Organisaties onder één dak. Met brede loketten
- Maak van casemanagers en eerstelijnsmedewerkers generalisten
- Geef uitvoerenden meer handelingsvrijheid
- Gebruik internet voor berichtenverkeer, presentatie van alle organisaties en info voor de doelgroep
- Armoedecoalities op beleidsniveau
- Zorgnetwerken en casuïstiekoverleg op uitvoerend niveau (en ondersteun deze met ICT)
- Formuleer in je contract met de uitvoerder duidelijk welke output en afstemming je verwacht
- Formuleer een sluitende aanpak en behandelplan

Dank voor uw aandacht!

Meer lezen:

- Weblog armoedebeleid en schuldhulpverlening
- Publicatie Gemeentelijk armoedebeleid 2010

